

DIÀLEGS DE PEDRALBES

Una decepció anomenada “democràcia”

L'assessor de Sanitat debat sobre les desigualtats

Crònica

TONI VALL
BARCELONA

Viu en emergència el sistema democràtic? ¿Pot el sistema democràtic ser profundament desigual? En aparença democràcia i desigualtat semblen conceptes antònims, oi? El cicle *Viure en temps d'emergències*, organitzat per l'Ajuntament de Barcelona, el monestir de Pedralbes i l'ARA, va debatre ahir aquestes qüestions. Sota la coordinació del professor Daniel Gamper i la presentació d'Antoni Bassas, els assistents van escoltar les consideracions de Borja Barragué, professor de filosofia i també assessor del ministeri de Sanitat. El primer que va assenyalar Barragué té a veure amb la relació contradictòria entre dos termes com democràcia i desigualtat. Va mencionar estudis segons els quals els nuclis de població pobra de les grans ciutats esdevenen sistemàticament margi-

nats a causa de l'abstencionisme: com que no voten, les seves preferències no es tenen en compte i, en conseqüència, són i se senten profundament exclosos del sistema democràtic. En canvi, les capes socials riques sí que tendeixen a votar i sí que traslladen les seves preferències als polítics. Conclusió: no són desafavorits. Una paradoxa: el sistema de representació democràtica com una màquina imparable de desigualtats. Barragué va destacar un fet força sorprenent: en contra del que pot pensar el comú dels mortals, els estudis especialitzats mostren que els partits sí que compleixen els programes. Els rics referenden les seves preferències votant; els pobres, no. Molt perniciosos.

Els joves i la democràcia

La desigualtat, va dir el ponent, no és tan sols una variable relacionada amb les classes socials, sinó també amb l'edat. Les persones grans tendeixen a valorar bé la democràcia, a demanar que sigui protegida i a lluitar per aconseguir-ho. Però què passa amb els joves? Doncs al revés. Les successives decepcions

Avís
Barragué alerta que els pobres voten menys i se senten exclosos

Desencís
Adverteix que els joves no creuen que calgui lluitar per la democràcia

Barragué durant la conferència que es va celebrar ahir. PERE VIRGILI

viscudes, per exemple, en el terreny laboral i de l'habitatge, provoquen que vegin la democràcia com una realitat per la qual no val especialment la pena lluitar: “La democràcia ha decebut els joves”, va exclamar. “No els cuida, no la perceben com la necessària generadora de cohesió social”. Barragué va concloure: “Els estats del benestar cada cop són menys eficaços”. Per què? Ho va atribuir en bona part a la irrupció i predomini de les teories econòmiques neoliberals que sostenen que l'Estat ha d'intervenir poc i deixar fer a les dinàmiques autosuficients del mercat. I què passa amb la meritocràcia? En teoria ha de ser un ele-

ment corregidor important, un generador de consensos. Ell va sostenir, en canvi, que pot tenir força a veure també amb les desigualtats. I va posar un exemple eloqüent: si preguntes a algú si considera que hi ha algun problema amb el fet que Messi guanyi mil vegades més que una treballadora social, el més probable és que respongui que no. I ho atribuirà a la meritocràcia i, erròniament, al concepte esforç; quan, en realitat, és molt clar que aquesta s'esforça molt més que Messi per assolir els seus objectius laborals. Aquesta visió porta a opinions tan reduccionistes com “El que és pobre ho deu ser per alguna cosa”. —